

Plenární zasedání ČTPP 2017

Pracovní skupina

Potraviny a spotřebitel

Ing. Libor Dupal, ředitel SČS, předseda PS

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, Z. Ú.
CZECH CONSUMER
ASSOCIATION
www.konzument.cz

Obsah

- Složení PS
- Mise a cíle
- Kvalita potravin na trhu?
- Rekapitulace aktivit 2016 – 2017

Složení PS

Členové

- **Spotřebitelské organizace**
 - SČS zajišťuje předsednictví a tajemníka PS
- **Jiné nevládní organizace**
 - Biotrin
- **Obchod**
 - SOCR ČR
- **Výroba**
 - Potravinářská komora:
 - ústředí,
 - Svaz výrobců nealkoholických nápojů,
 - Český svaz zpracovatelů masa
- **Instituce**
 - Ústav zemědělské ekonomiky a informací,
 - MZe,
 - SZPI

Mise a cíle

Působení od konce r. 2009

Mise:

- Komunikace vůči spotřebitelům - podpora spotřeby kvalitních potravin.

Cíle:

- Podpora **orientace spotřebitele ohledně kvality** potravin, a tak mu napomáhat při rozhodování;
- Vysvětlování **podstaty některých technologií** zpracování potravin, na které jsou obecně zkreslené představy a kde spotřebitel může být takto omezován ve svém rozhodování;
- Výhody spotřeby kvalitní **domácí produkce**.

Kvalita potravin na trhu?

■ Chce spotřebitel kvalitu?

- Cena je nadále důležitým aspektem pro široké vrstvy společnosti
- Pokles počtu malých prodejen – roste význam velkoprodejen, řetězců, ...

ALE

■ Zřejmý trend zájmu o kvalitu

- Vyhledávání farmářských trhů - i forma nabídky v „kamenných“ obchodech; (zde chybí forma důvěryhodného osvědčení kvality);
- Speciální obchody zaměřené na nabídku ve vyšší kvalitě (sýry, lahůdkové speciality /řecké, italské/, „zdravá“ výživa ad.).

Kvalita potravin na trhu?

- **Dokáže se spotřebitel orientovat? Dle čeho se rozhoduje?**
 - **Ovlivňování rozhodnutí**
 - **Věcné informace na etiketě**
 - **Původ**
 - **Cena**
 - **Reklama**
 - **Mýty šířené po internetu, ale také tradičními médii včetně veřejnoprávních ...**

Kvalita potravin na trhu?

- **Dokáže se spotřebitel orientovat? Dle čeho se rozhoduje? (2)**

**Známé zboží,
doporučení známé
osoby**

Cena

Údaje na obalu

**Vzhled obalu,
způsob nabízení**

Reklama, letáky

Kvalita potravin na trhu?

- **Dokáže se spotřebitel orientovat? Dle čeho se rozhoduje? (3)**

...

- **Pozitivní ovlivňování, ... projekt ČTPP a PS / SČS**
- **Nástroje k podpoře orientace v kvalitě**
 - **Vzdělávání a šíření informací**
 - **Mediální aktivity**

Rekapitulace aktivit 2016 – 2017

- **Vydání tiskovin** v edici JAK POZNÁME KVALITU?
 - Již 25 titulů v edici (náklad obvykle 2 tis ks, dotisky)
 - 2016
 - Luštěniny a obiloviny
 - Čaje
 - Nealkonápoje
 - Sýry a tvarohy (přepřacování)
 - Masné výrobky (přepřacování)
 - Vyvážená strava a zdraví
s podporou ČTPP i z jiných zdrojů
 - Distribuce: 80 kontaktních míst SČS, MZe, veřejné akce, svazy a cechy;
 - e-formy šíření - <http://www.konzument.cz/publikace/jak-pozname-kvalitu.php>)

Rekapitulace aktivit 2016 – 2017

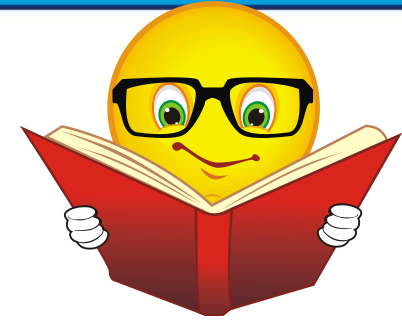
- **Vydání tiskovin** v edici Jak poznáme kvalitu? (2)
 - Ediční plán 2017
 - **Pivo** - klasika i nové trendy, Ing. Mezerová Mich.
 - **Ryby**, ostatní vodní živočichové a výrobky z nich, Ing. Kavka
 - **Mražené krémy** (zmrzliny), Ing. O. Benešová
 - **Sója a výrobky** ze sóji, Ing. Radmila Dostálová
 - **Svět kávy**, Ing. L. Brzoňová
 - **Vliv kulinární úpravy potravin na nutriční hodnotu**, Turek, Šíma

Rekapitulace aktivit 2016 – 2017

■ Vydání tiskovin v edici Jak poznáme kvalitu? (3)

Rekapitulace aktivit 2016 – 2017

■ Šíření informací na webech

- SČS, Biotrin.
- Prezentační doména pro PS ČTPP (+ SČS)

www.spotřebitelzakvalitou.cz

- Publikace v plném textu
- Nová sekce – „vymýtování mýtů“

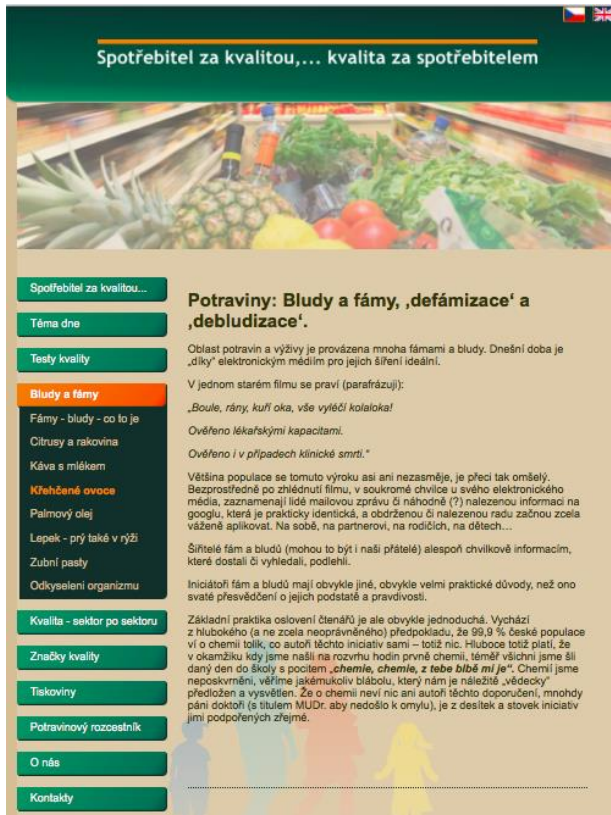
■ Vzdělávání, mediální zviditelňování

- Odborný garant Potravinářského úterka na Novotného Lávce - kvalita nealko nápojů (11/2016).
- Semináře a besedy v Praze a zejména v regionech (knihovny, kluby důchodců, senior poty a další místa).
- Dvě tiskové konference k tématu kvality potravin

Rekapitulace aktivit 2016 – 2017

■ Příklady

Bludy a fámy

Spotřebitel za kvalitou, ... kvalita za spotřebitelem

Potraviny: Bludy a fámy, „defámizace“ a „debludizace“.

Oblast potravin a výživy je provázána mnoha fámami a bludy. Dnešní doba je „díky“ elektronickým médiím pro jejich šíření ideální.

V jednom starém filmu se pravi (parafrazuji):
„Boule, rány, kuří oka, vše vyjádří kolaloka!
Ověřeno lékařskými kapacitami.
Ověřeno i v případech klinické smrti.“

Většina populace se tomuto výroku asi ani nezasměje, je přeci tak oměly. Bezprostředně po zhlédnutí filmu, v soukromé chvíli u svého elektronického média, zaznamenají lidé mailovou zprávu či náhodně (?) nalezenou informaci na googlu, která je prakticky identická, a obdrženu či nalezenou radu zašnou zcela vězené aplikovat. Na sobě, na partnerovi, na rodičích, na dětech...

Šiřitelé fám a bludů (mohou to být i naši přátelé) alespoň chvilkové informacím, které dostali či vyhledali, podlehli.

Iniciátoři fám a bludů mají obvykle jiné, obvykle velmi praktické důvody, než ono svaté přesvědčení o jejich podstatě a pravdivosti.

Základní praktika oslovení čtenářů je ale obvykle jednoduchá. Vychází z hlubokého (a ne zcela neoprávněného) předpokladu, že 99,9 % české populace ví o chemii tolik, co autoři těchto iniciativ sami – totiž nic. Hluboce totiž platí, že v okamžiku kdy jsme našli na rozvrhu hodin první chemii, téměř všichni jsme šli daný den do školy s pocitem „chemie, chemie, z tebe bítbě mi je“. Chemii jsme neposkvrněni, věříme jakémukoliv blábolu, který nám je náležitě „vědecky“ předložen a vysvětlěn. Že o chemii neví nic ani autoři těchto doporučení, mnohdy páni doktoři (a titulům MUDr. aby nedošlo k omylu), je z desítek a stovek iniciativ jimi podpořených zřejmé.

- ✓ Citrusy a melanom
- ✓ Káva s mlékem
- ✓ Křehčené ovoce
- ✓ Palmový olej
- ✓ Lepek, lepek, lepek, ... také v rýži?
- ✓ Zubní pasty
- ✓ Odkyselení organismu

Rekapitulace aktivit 2016 – 2017

■ Příklady

Zavádějící označení výrobku

Nekalá obchodní
praktika

Závěr:

- **Naplňujeme vizi účinnějšího zviditelňování a podpory –**
 - kvality potravin na trhu,
 - posilování orientace spotřebitele na kvalitu,
 - výhodné volby spotřebitele na kvalitní domácí produkci.

Pracovní skupina Potraviny a spotřebitel

Děkuji za pozornost

Libor Dupal

spotřebitel@regio.cz; mob. 602561856

- Česká technologická platforma pro potraviny www.ctpp.cz/
- Pracovní skupina Potraviny a Spotřebitel www.spotřebitelzakvalitou.cz
- Sdružení českých spotřebitelů, z.ú. www.konzument.cz

